

Dėl: Raštiško balsavimo procedūros - Komisijos taisyklės (ES) dėl REACH apribojimų švininiams šaudmenims pelkynuose ar aplink juos

Gerbiamas Lietuvos Respublikos Aplinkosaugos Ministre,

Mes ką tik gavome informaciją kad Europos Komisija (EK) daro spaudimą dėl raštiško balsavimo jų teisinio pasiūlymo klausimu (dėl švininių šaudmenų apribojimų pelkynuose) po įvykusio Ek REACH Komiteto susitikimo 2020-ųjų Birželio 23-ią dieną.

Dėl toliau išvardintų rimtų teisinių ir praktinių problemų susijusių su pateiktu EK pasiūlymu, mes raginame jus atmesti raštišką balsavimą.

Draudimas nuosavybės/nešiojimo su savimi švininius šaudmenis:

EK siūlo kad "*bet kas, rastas pelkės teritorijoje ar aplink ją, nešiojantis su savimi švininius šaudmenis kol šaudant, daroma prielaida kad turimi šoviniai yra naudojami šaudant pelkynuose ar naudojant šaudymui pelkėse*" ir kad "*medžiotojas turi įrodyti kad jis ar ji ketino šaudyti kažkur kitur ir tiesiog pereidinėjo per pelkynus ketinant šaudyti kitose teritorijose*".

Tai iškelia teisinę prielaidą, kur medžiotojai turėtų pasiaiškinti ir įrodyti pareigūnams jog jie šaudė kitose teritorijose ir keliavo per pelkynus kad patekti į kitas medžiojimo teritorijas. Tačiau, nekaltumo prielaida, yra itin svarbus ES teisės aktas, yra traktuojamas kaip teisinės valstybės išraiška visose Sąjungos Šalyse, nurodo jog kaltumas turi būti įrodomas prokuratūros kartu įrodant kaltumo elementus. Toks EK pasiūlymas tiesiog palengvina jų administracinį užimtumą ir palengvina draudimo vykdymą. Tačiau, tokie svarstymai neturėtų priešintis ES teisės fundamentaliems teisės aktams. EK pasiūlymas būtent prieštarauja tam ir dėl to yra nelegalus.

Pelkių apibūdinimas ir buferizės zonos:

EK siūlo naudoti pilną RAMSAR pelkių apibūdinimą, kuris išplečia apimtį (žiūrėti žemėlapi) į aplinkines teritorijas kuriose nėra matomo vandens telkinio vien dėl to kadangi yra įtraukiami "durpynai" (su ar be matomais vandens telkiniais). Šis apibūdinimas yra itin dviprasmis ir neaiškus tiek medžiotojams tiek pareigūnams sprendžiant kurios teritorijos yra durpynai (įskaitant daug miškų) ir kur tokie durpynai ir vandens telkiniai yra lauko lygio. Viskas yra toliau komplikuojama kadangi EK patvirtino jog 1m² laikinas vandens telkinys, atsiradęs po lietaus anaipol sausoje teritorijoje būtų konstatuojamas kaip pelkevietė pritaikant šį apibūdinimą. Tai, kartu su 100 metrų buferinėmis zonomis, sukels daug nesusipratimų ir reiškia kad pelkynai tampa judantis reiškinys, priklausomas nuo oro. Tai yra tiesiog absurdiška ir privers Sąjungos Šalis investuoti dideles sumas tam kad medžiotojai ir pareigūnai būtų apmokomi kaip atpažinti tokias pelkes ir sudarant žemėlapius kur jos egzistuoja.

Iš teisinės pusės, šis siūlymas yra prieštaraujantis EU teisei nes aiškumo principai nėra pasiekti ir pasiūlymas nėra užtektinai detalus tam, kad galėtų būti praktiškai pritaikytas. Tiksliau, jis neužtikrina tikslų medžiotojų teisių ir įsipareigojimų, taip pat kaip ir neįgalina nacionalinių teismų užtikrinti kad šių teisių ir įsipareigojimų

būtų laikomasi. Todėl, kils daugybė atvejų kai tiek medžiotojai tiek pareigūnai nežinos ar draudimai ir jų apimtis būtų taikoma vienoje ar kitoje situacijoje.

Pereinamasis periodas:

Be jokio socio-econominio pagrindo, kuris yra reikalaujamas pagal REACH taisykles kai EK siūlo esminius pakeitimus, daug trumpesnis pereinamasis periodas (24 mėnesių) yra siūlomas pagal EK, prieštaraujant ECHA siūlomam pereinamajam periodui (36 mėnesių). Pereinamasis periodas turėtų būti bent 36 mėnesiai kaip kad yra siūloma pagal ECHA socio-ekonominę analizę ir 60 mėnesių šalims, kurios šiuo metų neturi galiojančių draudimų (Airija, Slovėnija, Malta, Lenkija, Rumunija).

Nėra išimčių policijos ir karo tarnyboms:

Pasiūlyme nėra jokios užuominos, aiškios ar ne, kad švininių šovinių naudojimas policijos ar kariniams tikslams būtų už pasiūlymo ribų. Tai turėtų būti išaiškinta ir patikslinta pasiūlyme, kitaip šios problemos turės būti išaiškintos pačių Sąjungos Šalių įgyvendinant šias taisykles.

REACH pritaikomumas medžiotojams:

Vis dar yra labai neaišku ar REACH taisyklės, kurios nuo pat pradžių buvo ketinamos taikyti "industrijoms" gali teisėtai būti pritaikytos medžiotojams (kurie yra klasifikuojami kaip "vartotojai"), kas jau buvo aiškiai paryškinta šiame laiške. REACH niekada anksčiau nebuvo taikoma šiame kontekste ir todėl REACH apimtis/taikymo sritis bus praplatinta už ribų numatytų originaliame pavedime.

Pagarbiai,

Lietuvos Medžiotojų ir Žvejų Asociacijos Pirmininkas

Jonas Talmantas